

HATAY BÖLGESİ'NDEN DERLENEN RUDİSTLERE AİT BİR YENİ CİNS VE İKİ YENİ TÜR

Necdet KARACABEY-ÖZTEMÜR* ve Haluk SELÇUK*

ÖZ. — Hatay (Güney Türkiye) Mestrihtiyen'inde bulunan yeni cins *Hatayia* n. gen. ile iki yeni tür *Lapeirousella anatolica* n. sp. ve *L. yalazensis* n. sp. 'nin tanımlamaları yapılmıştır. Ayrıca kısa bölgesel stratigrafi ve fosilli formasyon hakkında bilgi verilmiştir.

GİRİŞ

Çalışmanın amacı, Hatay Bölgesi'nde yapılan stratigrafi incelemelerinde Kretase düzeylerinden derlenen Rudist fosillerini etüt etmek, elde edilen sonuçları, beraber bulunduğu mikrofosillerle de-neştirerek, bölge stratigrafisi ve paleontolojisi hakkında yeni veriler elde etmektir. Bu amaçla Haluk Selçuk tarafından Yayladağı, Hatay, Güney Türkiye'den toplanan Rudist fosilleri incelenmiş ve bunlar içinde Radiolitidae ailesi ve Jouffinae altailesine ait yeni bir cins (*Hatayia* n. gen.) ile *Lapeirousella* Mil. cinsinin iki yeni türü (*L. anatolica* n. sp., *L. yalazensis* n. sp.) beraber olarak bulunmuştur. Bu yeni fauna, *Orbiloides media* (d'Arch.), *O. apiculata* (Schlumb.), *Omphalocyclus macroporus* (Lam.), *Siderolites calcitrapoides* (Lam.) ve *Globotruncana* spp. gibi Mestrihtiyen yaşındaki mikrofosiller ile birlikte bulunmuştur.

Çalışmanın stratigrafi bölümü Haluk Selçuk, paleontoloji bölümü Necdet Karacabey-Öz-temür tarafından hazırlanmıştır.

STRATİGRAFI

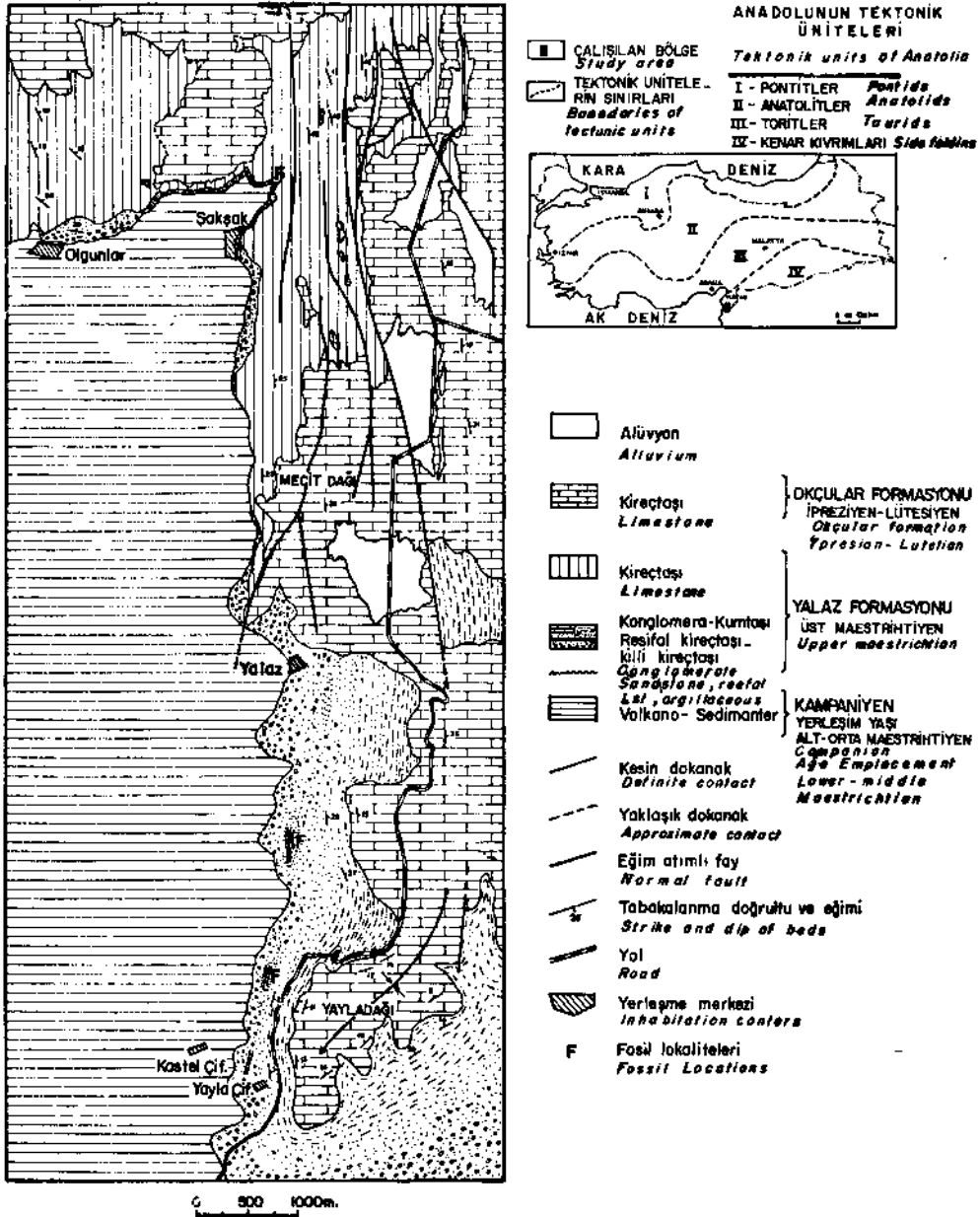
Güney Anadolu'da Hatay'ın sınırları içinde yer alan çalışma alanında, daha önce yapılan jeoloji araştırmalarının listesi ile tarafımızdan yapılan araştırmanın ayrıntılı sonuçları bir diğer eserde belirtilmiştir (Selçuk, 1980). Burada bölgenin stratigrafisi özet olarak verilecek ve Rudist faunası kapsayan formasyonun durumu açıklanacaktır (Şek. 1).

Çalışılan alanda birbirinden çok farklı ortamlarda oluşan ve tektonizma sonucu bugünkü konumlarını kazanan kayaç toplulukları üç ana grup altında incelenmiştir:

1. Otokton temel

Üst Jura (Malm)-Üst Kretase (Santoniyen) yaş aralığında, çoğunlukla sığ deniz çökelleri ile temsil edilmiştir. Yanal ve düşey yönde devamlılık sunar, formasyonlar arasında uyumsuzluk izlenmez. Yerel fasiyes değişiklikleri dışında litoloji homojendir. Çökeltme ortamı tipik bir karbonat şelfi olup, Arap platformuna aittir.

* Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, Jeoloji Dairesi, Ankara.

Şek. 1 - Bölgenin jeoloji haritası.

2. Allohton ofiyolitik kompleks

Üst manto ve okyanus kabuğu kökenlidir. Kızıldağ ofiyolit kompleksi otokton temel üzerine sariye olmuştur. Yerleşim yaşı Alt-Orta Mestrihtiyen'dir.

3. Genç otokton örtü

Transgresif olarak, otokton temel ve allohton ofiyolitik kompleksi örter. Üst Mestrihtiyen-Pliyosen yaş aralığındadır. Rudistler genç otokton örtünün en yaşlı formasyonunu oluşturan Yalaz Formasyonu'ndan derlenmiştir.

Yalaz Formasyonu, Yalaz, Yaylaçiftliği, Şakşak ve Olgunlar Köyleri dolaylarında gözlenir. Litoloji tabanda konglomera ile başlar, konglomeralar kumtaşları ile yanal ve düşey yönde geçişler gösterir; ayrıca konglomera kumtaşı ardalanmaları görmek de olasıdır. Konglomera içerisinde merccek ve kamalar şeklinde kumtaşı seviyeleri de yer alır. Bu seviyelerde CaCO₃ miktarının arttığı yerlerde kayaç kumlu kireçtaşı görünümü kazanır. Bu düzeylerde bol miktarda Rudist bulunur. Derlediğimiz *Pironea syriaca* Vautriri, *P. corrugata* Woodward, *Vautrinia syriaca* (Vautrin), *S. abinla* aff. *klingshardti* Boehm örnekleri bu düzeylerden alınmıştır. Derlediğimiz Hatayia ve Lapeirousella örnekleri ise formasyonun konglomeratik kısmından alınmıştır (Şek. 2). Konglomeralar üst seviyelere doğru tamamen kumtaşlarına geçer. Kumtaşları mikro-makrofauna bakımından zengindir. Mikrofaunayı, *Omphalocyclus macroporus* (Lam.), *Orbiloides media* (d'Arch.), *Orbiloides apiculata* (Schlumb.), *Siderolites calcitrapoides* (Lam.), *Lepitorbitoides socialis* (Leym.), *Globotruncana stuarti* de Lapp., *Rotalia* sp., *Loftusia* sp. oluşturur. Kumtaşlarının üst seviyelerinde 3-8 cm kalınlığında kireçtaşı bantları yer alır. Bu seviyelerin üzerinde de bunlarla yanal ve düşey yönde geçişli kireçtaşı ve killi kireçtaşı ile marn seviyeleri yer alır. Bu seviyelerdeki mikrofosiller, *Globotruncana mayaroensis* Bolli, *G. gansseri* Bolli ve *G. arca* (Cushman)'dır. Formasyonun yaşı, yukarıda sayılan mikrofosillere göre, Üst Mestrihtiyen olarak saptanmıştır. Yalaz Formasyonu'nun toplam kalınlığı, kesitin ölçüldüğü yere göre, 100-300 metre arasında değişir. Yalaz Formasyonu üstte Paleosen sedimentlerine uyumlu olarak geçer, fakat bazı yerde Eosen sedimentleri uyumsuz olarak örterler (Selçuk, 1980).

SİSTEMATİK PALEONTOLOJİ

Takım : Rudistida Lamarck, 1819

Aile : Radiolitidae Gray, 1848

Altaile : Joufiinae Karacabey-Öztemür, 1980

Cins : *Hatayia* n. gen.

Adın kökeni : Güney Türkiye'deki ilin adına: Hatay.

Genoholotip : *Hatayia spinosus* n. gen. n. sp.

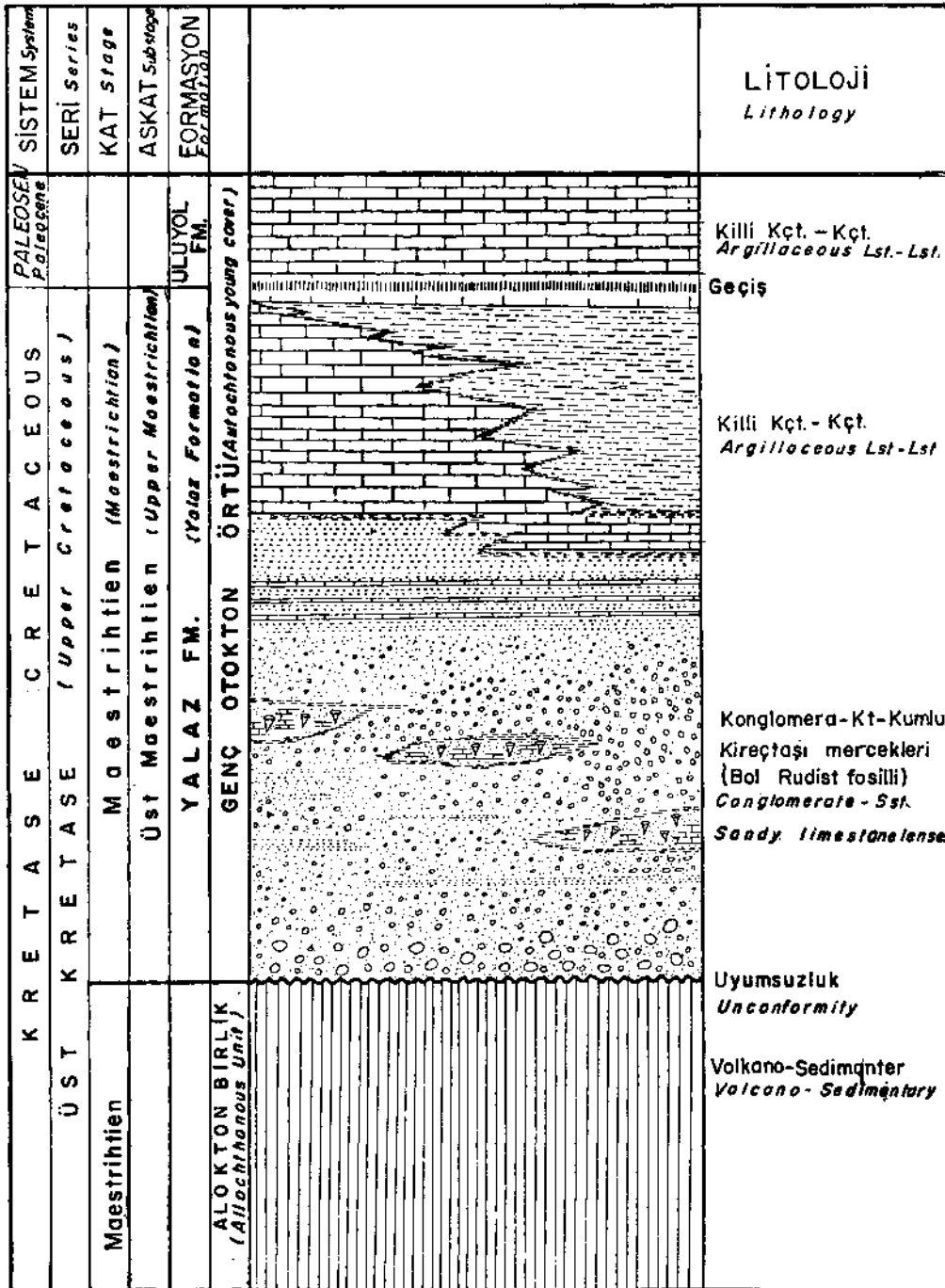
Tipin bulunduğu yer: Yalaz Formasyonu, Yalaz Köyü güneyi, Yayladağı İlçesi, Hatay.

Tipin stratigrafik düzeyi: Mestrihtiyen.

Ayırtman tanım : Üst kavkı külâh şeklinde (capuloid), kardinal bölgeye doğru yatmış, çok dış merkezli (eccentric) tepeli. Kabuk duvarı üç tabakalı: dış, orta ve çok ince, uzun ve mekik şeklinde kanalimsi yapı (pseudocanal) kapsayan iç tabaka.

Alt kavkı konik, dış lamalar yukarı doğru kalkık, bazen biraz dışa doğru taşmış, kuvvetle kıvrılmış, yüzey belirgin ve sık boyuna kotlarla süslü. Sifonal bantlar kuvvetli, iri ve yukarı doğru yönelik dikenler taşıyan çok kuvvetli iki kot durumunda. Arabant (interband) oldukça derin ve geniş bir oluk durumunda. Enine kesitte, kabuk duvarı ince çok köşeli hücrelerden oluşan prizmatik dokuda. Sifonal çıkıntılardaki prizma dokusunda lamellerin özel yapısı mevcut. Ligament çıkıntısı çok ince uzun.

Benzeş ve farklar: *Hatayia* n. gen., *Colveraia* Kling.'ya üst kavkıdaki kanalimsi yapıların şekilleri ve alt kavkı sifonal bantlarının kot durumunda olması ile benzer. Fakat ondan üst kavkının sifonal bölgeye değil de ligament bölgesine yatık olması ve sifonal kotların sifonal oluklar içinde bulunmaması ve bu kotlar üzerinde iri dikenlerin bulunması ile farklıdır (Milovanovic, 1937; Moore, 1969, Karacabey - Öztemür, 1974).

Şek. 2 - Yalaz Formasyonu'nun dikey kesiti.

Yeni cinsimiz *Balabanla* Kar.-Özt.'ya üst kavkının ligament tarafına yatmış olması ve kanallı yapılar kapsamı ile yakındır, fakat sifonal bantların kot şeklinde olması ve ligament çıkıntısının çok ince uzun ve uçta genişleme olmaması ile ondan uzaklaşır (Karacabey-Öztemür, 1980).

Hatayla spinosus n. gen. n. sp.

(Şek. 3; Levha I, şek. 1-4; Levha II, şek. 1)

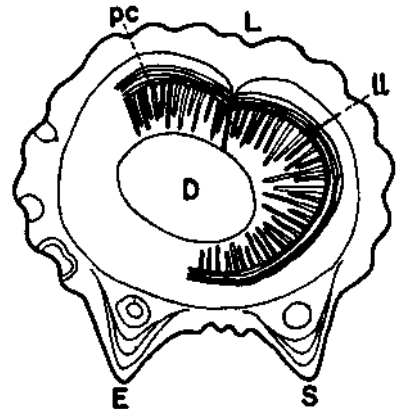
Adın kökeni: Sifonal kotlar üzerinde dikenlerin olması.

Numune ve saklandığı yer: Alt kavki ve kısmen aşınmış üst kavkılı holotip ve üç paratip. Holotip, MTA Müzesinde 1248 no. ile korunmaktadır.

Tipin bulunduğu yer : Yalaz Formasyonu, Yalaz Köyü güneyi, Yayladağı ilçesi, Hatay.

Tipin stratigrafik düzeyi: Mestrihtiyen.

Tanımlama : Alt kavki, tepesi ligament tarafına biraz bükülmüş koni şeklindedir. Koninin yüksekliği sifonal tarafta 5 cm ve ligament tarafında ise 7.5 cm dir. Ön yüzeyde düzensiz aralıklı yukarı doğru birbiri içine geçmiş lamel sıraları biraz taşmıştır ve bu lameller bütün çevrede kuvvetle kıvrımlıdır (plicated). Bunlar, dış yüzeyde, boyuna uzanan kotları meydana getirirler. Kotlar, aralarındaki oluklardan daha geniştirler. Arka yüzeyde ise dış lamlar, daha dik ve sık durumda iç içe geçmişlerdir. Sifonal bölge kolayca fark edilebilir, iki kalın ve eşitimsi kot E ve S sifonal bantlarını belirler. Bu kotlar üzerinde dış lamlar, çok iri, sivri ve oldukça uzun (uçlarının kırık olması bu fikri verdi) dikenler oluştururlar. Bunların sayısı, her birinde, aşağı yukarı 9-10 dur. Arabant geniş ve oldukça derin bir oluktur, kavkının birleşme çizgisindeki (commisure) genişliği 2.5 cm dir. Oluk içinde üç boyuna kot gözlenir ki bunlar dış lamlar ile kesilmişlerdir. Kardinal bölgedeki dar ve boyuna oluk ligament'i gösterir. Alt kavkının enine kesiti dairesidir ve kavkının birleşme çizgisindeki çapı 4.5 X 5 cm dir. Kabuk duvarının kalınlığı aşağı yukarı 0.5 cm dir. Dış tabakanın prizmatik yapısı küçük çok köşeli hücrelerden oluşmuştur. Bu çok köşeli yapı, içe doğru, ağısı, dışa doğru ise ışınal dizilmiş hücreler durumundadır. Yer yer, boyuna olukların iç kısmında, lamellerin oluşturduğu vazo şeklinde yapılar görülür. Bu anormal yapı lemb'in kuvvetle kıvrımlanmış olmasından ileri gelmiştir. Ligament çıkıntısı iyi gelişmiştir. Çok ince ve uzun ligament çıkıntısının üçgenimsi taban ve kırık iki parçadan oluşmuştur. Paratipde daha iyi korunmuş ligament çıkıntısının genişliği 0.6 mm, uzunluğu ise 7 mm dir. Ucunda hiç bir genişleme yoktur. Holotipte, ligament dikiş (suture) çizgisi bir sıra uzamış hücre sırasından oluşmuştur. E ve S sifonal bantları, kesitte üçgen şeklinde olup, farklı iç yapı gösterirler. Sifonal bantların dış sınırlarını içten takip eden birkaç parabol şekilli lameller görülür. En dıştaki parabolün iç uçları hemen hemen iç kenara kadar uzanır. Daha içtekiler ise iç kenara varmazlar, bir öncekinin uçlarına değerkler. Böylece gittikçe içe doğru genişleyen paraboller ortada bir daire oluştururlar. E bantında bu dairesel yapının içi çok köşeli hücrelerden yapılmıştır, fakat S bantında buradaki ve paraboller arasındaki hücreler ışınal olarak uzamışlardır. Her iki bant da dairesel yapı ile iç kenar arasındaki prizmatik doku düzenli çok köşeli hücrelerden oluşmuştur. Bu dairesel yapı Medeella'nın silindirimsi sifon yapısını hatırlatır (Polsak, 1967). E ve S bantlarına karşı gelen iç kenarda hiç bir çıkıntı yoktur. Arabantın dokusu ise çok köşeli hücrelerden oluşmuştur.

Şek. 3 - *H. spinosus*, alt kavkının enine kesiti (şematik).

Üst kavkı, paratipte külah şeklinde olup, ligament tarafına doğru yatmıştır ve tepe, çapın 1:4 ünde yer almıştır. Sifonal bölge, kenar kısımda düz veya hafifçe içbükeydir; ortaya doğru birdenbire yükselerek bir koni şeklini alır. Dış lamelli tabaka yer yer aşındığından, alttaki ışnsal kanalımsı yapılar görülmektedir. Paratipin enine kesitinde, 4 mm kalınlıkta bir dış lamelli tabaka ve içte doğru 0.7 mm kalınlıkta orta tabaka ve daha içte kanalımsı tabaka gözlenmiştir. Bu çok ince ve uzun mekik şeklindeki kanalımsı yapılar ışnsal olarak dizilmişlerdir ve gövde boşluğu kenarına ulaşırlar. Holotipte bu kanalımsı yapılar, paratipte olduğu gibi, bir sıra oluştururlar, fakat kardinal bölgede iki sıralı gibi görünürler. Gerçekte, paratipte, daha iyi korunmuş kardinal bölge 1 cm uzunluğunda oldukça kalın bir sıra kanalımsı yapılar gösterir. Kardinal aygıt yalnız paratipte görülebilmektedir. B, B' kardinal dişleri karemsi, küteseldirler ve Lnin iki tarafında simetrik olarak bulunurlar. B, B'den daha küçük ve kabuk duvarı iç kenarına daha yakındır. Yalnız mp korunmuştur, kenarı dişlidir ve E ye kadar uzanır.

Altaile : Lapeirousiinae Kühn, 1932

Cins : Lapeirousella Milovanovic, 1938

Lapeirousella anatolica n. sp.

(Levha II, şek. 2-4)

Adın kökeni: Anadolu'nun eski adı olan Anatolia'dan.

Numune ve saklandığı yer: Kırık üst ve alt kavkılı holotip. Holotip, MTA Müzesinde 1224 no. ile korunmaktadır.

Tipin bulunduğu yer: Yalaz Formasyonu, Yalaz Köyü güneyi, Yayladağı ilçesi, Hatay.

Tipin stratigrafik düzeyi: Mestrihtiyen.

Tanımlama: Alt kavkı, kavkılarının birleşme çizgisinden itibaren 2.5 cm kadar korunmuştur, genel şekli konik olabilir. Dış lameller, arkada, yukarı kalkık ve sık kıvrımlıdır, fakat önde yatay veya biraz aşağı doğru dönüktürler. Bu lamellerin yüzeyleri ince, fakat belirgin kotlarla süslüdür. Basık ve aşınmış ön bölge sadece kot izleri kapsar. Sifonal bölge iyi belirlenmiştir. E ve S sifonal bantları şekil ve büyüklük bakımından çok farklıdır. E bantı sifonal oluk içine yerleşmiştir, geniş ve dış lamellerle aynı düzeyde olacak şekilde dışbükeydir. Kavkılarının birleşme çizgisindeki genişliği 8 mm dir. Yer yer dış lamellerle kesilmiştir. Sayıları 8-9 olan çok ince boyuna kotçuklar (costules) ile süslüdür. S bantı, yukarı yönelik lameller ile tamamen örtülmüştür ve dıştan boyuna bir olukla işaretilenmiştir. Arabant geniş (15 mm) ve dışbükeydir, yatay ve sık lameller kapsar. Bu lameller çevre kotlarından daha ince 8 kot taşır. Enine kesit ön bölgenin basılmış olması nedeniyle ovaldir. Kabuk kalınlığı çok değişiktir; E yakınında 6 mm olan kalınlık S yakınında 16 mm dir. Prizmatik yapıdaki dış tabaka çok köşeli hücrelerden oluşmuştur. Dış tarafta ağısı yapıda olan hücreler gövde boşluğuna doğru ışnsal bir yapı göstermektedirler. Bu ışnsal yapı, dış tabakanın büyük bir kısmını oluşturur. Buradaki hücreler ışnsal yönde belirgin bir uzama göstermezler. Prizmatik tabakanın iç kısmı düzenli olarak kıvrımlanmış lamellerden oluşmuştur. Bu kısımda, ışnsal prizmatik hücre duvarları kalındır ve çevreye doğru, normal prizmatik hücre duvarlarını oluşturmak üzere, gittikçe incelerler. Kabuğun iç kenarındaki iki hafif şişkinlik, sifonal bölgede, E ve S pliyemsi yapılarını (pseudopillar) işaret eder. E pliyemsi yapısı indirgenmiştir. Gövde boşluğunda çok hafif bir şişkinlik gösterir. Yanlarda, hücrelerin kalınlaşmış çeperlerinin oluşturduğu ince birer duvar ile prizmatik dokudan belirgin olarak ayrılırlar. Fakat bu ince duvarlar pliyemsi yapının tepesine varmadan kaybolurlar. Tepede lamelli zon yoktur. Pliyemsi yapının hücreleri diğerlerinden daha iridir ve ışnsal diziler yapmaya eğilimlidirler. E pliyemsi yapısı, dıştan, dış lameller ile örtülmemiştir, E oluşu açıktır, pliyemsi yapının dişli dış kenarı E bantını oluşturur. S pliyemsi yapısı E den daha iyi gelişmiştir, yamuk şeklindedir,

fakat ezilme nedeniyle özgün şeklini kaybetmiştir. Bu pliyemsi yapı, E nin tersine, iç kenarda daha çıkıntılıdır ve dış lameller ile tamamen örtülmüştür. Dikiş çizgisi, çok ince bir çatlak durumunda, pliyemsi yapıyı dışarıya birleştirir. Pliyemsi yapıyı iki ince duvar prizmatik tabakadan ayırır. Bu duvarlar tepedeki lamelli zona geçerler. Bu zon ortasında hafifçe içbükeydir ve olasılıkla iç kenara paraleldir, ezilme nedeniyle durum belirgin değildir. Lamelli zonu dış taraftan ince bir boşluk (lacuna) örter. Pliyemsi yapının prizmatik dokusu benzer şekilli çok köşeli hücrelerden oluşmuştur. Kardinal aygıt görülememiştir.

Üst kavkı, dışbükeydir. Kabuğun sadece lamelli görünümde olan sifonal bölgesi korunmuştur. E bantı, alt kavkınmkinden daha dardır ve çevreden tepeye kadar bir kot halinde uzanır.

Karşılaştırmalar : *Lapeiromella anatolica* n. sp., *L. orientalis* Mil.'ten E nin indirgenmiş şekli ve S pliyemsi yapısının aynı şekilli hücrelerden oluşan bir dokuda oluşu ile ayırt edilir (Milovanovic, 1951). *L. remetiiana* Lupu'dan ise E ve S pliyemsi yapılarının iç kenardaki dışbükeyliğinin daha az oluşu ve E pliyemsi yapısının daha fazla indirgenmiş oluşu ile ayırt edilir (Lupu, 1969).

Lapeirousella yalazensis n. sp.

(Levha II, şek. 5-7)

Adın kökeni: Tipin bulunduğu yer olan Hatay İli, Yayladağı İlçesi, Yalaz Köyü'nün adından.

Numune ve saklandığı yer: İki kavkılı holotip. Holotip, MTA Müzesinde 1246 no. ile korunmaktadır.

Tipin bulunduğu yer: Yalaz Formasyonu, Yalaz Köyü güneyi, Yayladağı ilçesi, Hatay.

Tipin stratigrafik düzeyi: Mestrihtiyen.

Tanımlama : Alt kavkı 5 cm yükseklikte ve kavkuların birleşme çizgisinde 5.5 cm ön-arka (antero-posterior) çapta, koni şeklindedir. Ön tarafın büyük bir kısmı ile yabancı bir kabuğa yapışık olduğundan kabuğun bu kısmı yassılaştırmıştır (Levha II, şek. 7), sifonal bölge ise bu nedenle, karşı tarafta, dışbükeydir. Işınsal kıvrımlı dış lameller az çok yataydırlar, fakat sifonal bantların bulunduğu yerlerde birdenbire yukarı doğru dönerler ve üst kavkının kabuk yüzeyi üzerinde yükselen iki tepe oluştururlar, yapışma alanında ise yukarı doğru dönmüşlerdir. Sifonal bantlar değişik şekil ve büyüklükte dirler. Geniş ve yassı E bantı, sifonal oluşun dibinde yer almıştır. Bu bant, lamellerle kesilmiştir ve yüzeyi ince, boyuna kotlarla süslüdür. Sifonal oluşu sınırlayan dış lameller, yer yer, bant üzerine doğru ilerleyerek onu örtme eğilimindedirler; onun için oluşun genişliği, uzunluğu boyunca 4-7 mm arasında değişir. S bantı, yukarı yönelmiş lameller ile örtülmüştür ve dıştan boyuna bir iz olarak belirlenmiştir. Arabant, yuvarlak ve 20 mm genişliktedir; hafifçe aşağı dönmüş kıvrımlı lamellerden oluşmuştur.

Kavkuların birleştiği çizginin 1 cm aşağısından geçen enine kesitte gövde boşluğu dairemsidir. Kabuk duvarının kalınlığı, sifonal bölgede 3-5 mm arasında değişir, fakat yapışma bölgesinde 10 mm ye vafır. Dış tabaka ince duvarlı küçük çok köşeli hücrelerin ışınsal dizilerinden oluşmuştur. Bu ışınsal dizilmiş hücreler ışınsal olarak uzamamışlar ve yeni diziler oluşturmak üzere, çevreye doğru, 3-4 defa çatallanmışlardır. Bu durum sifonal alanda iyi gözlenir; burada tek veya çift hücre dizileri kalın, düz, ışınsal çizgilerle ayrılmışlardır ki bunlar hücrelerin yan duvarlarının kalınlaşması ile oluşmuştur. Işınsal hücre dizileri genellikle çevreye varırlar, bazen de çevreye varmadan ağsı bir doku oluştururlar. Keza, S pliyemsi yapıyı örten dış lameller de ağsı bir yapı gösterirler. Dış tabakanın iç kısmı, *L. anatolica*'nmki gibidir, yalnız kıvrımlanmış lameller daha kalındır, iç kenardaki iki geniş, hafif dış bükeylik E ve S pliyemsi yapılarını işaret ederler. E pliyemsi yapısı basık trapez biçimindedir

ve dış prizmatik dokudan çok köşeli hücrelerin yan duvarlarının kalınlaşması ile oluşan duvarla ayrılırlar. Arabant tarafındaki duvar diğerinden 3-4 defa daha kalındır. Pliyemsi yapının yan duvarları, uzun, orta kısmında çukur ve iç kenara paralel olan lamelli zona geçerler. Pliyemsi yapı içindeki doku, küçük, ince çok köşeli hücrelerden oluşan ağısı yapıdadır. Lamelli zonun dişli dış kenarı, dıştan, E bantını oluşturur. S pliyemsi yapısı yüksek trapez biçimindedir, iç kenardaki dışbükeyliği hemen hemen E ninkine eşittir, fakat daha kısadır. S pliyemsi yapısını prizmatik dokudan ayıran yan duvarlar, E ninki kadar iyi belirlenmemiştir, onlar kalın duvarlı hücreler topluluğundan oluşmuştur. Bu duvarların tepesindeki lamelli zon kütleli ve iç kenara aşağı yukarı paraleldir. S pliyemsi yapısı tamamen dış lameller ile örtülmüşlerdir. Lamelli zonun dış kısmı çok ince bir boşluk ile örtülmüştür, bu kısa bir çatlak ile dışarıya açılır. Bu pliyemsi yapının dokusu, ışınal dizilmiş küçük çok köşeli hücrelerden oluşmuştur. Kardinal aygıt görülememiştir.

Üst kavkı oldukça aşınmış dışbükey şekillidir. E ve S sifonal bantları, çevreden tepeye uzanan iki yüksek kot durumundadırlar. Alt kavkıdaki S sifonal oluk tamamen dış lameller ile kapanmış olduğundan üst kavkıda gözleyemediğimiz bir oskül'ün varlığı düşünülebilir.

Karşılaştırmalar: *Lapeirousella yalazensis* n. sp., alt kavkının dış lamellerinin özellikleri, geniş ve yassı yapışma yüzeyi ve S pliyemsi yapısının dokusu ile *L. anatolica*'ya, benzer; fakat E ve S pliyemsi yapılarının dışbükeyliğinin daha fazla olması, E bantının *L. anatolica*'daki gibi açık olmayıp kısmen kapalı ve düz olması ve E pliyemsi yapısının indirgenmiş olmayıp oldukça iyi gelişmiş olması ile *L. anaotolica** dan farklıdır.

Lapeirousella'nın bu iki yeni türü, dış özellikleri ve sifonal bölge yapısı ile *Thyrastylon* Chubb cinsine benzer (Douville, 1904; Chubb, 1956; Sladic-Trifunovic, 1972): E bantının geniş ve ince kotçuklar ile süslü, S bantının dıştan boyuna bir iz olarak belirlenmiş ve dış lameller ile kapanmış olması ve iki bantın üst kavkıya doğru kuvvetle yükselerek iki tepe meydana getirmesi. Bunlar *Thyrastylon* ile olan ortak karakteristik özelliklerdir. Fakat alt kavkı enine kesitinde prizmatik tabakanın dört köşeli olacak yerde çok köşeli hücreli olması ve keza yeni türlerde pliyemsi yapıların varlığı onları *Thyrastylon*'dan ayırır.

Diğer taraftan, yeni türler *Lapeirousella* cinsinin karakteristiği olan pliyemsi yapıların az gelişmiş olması ve çok köşeli hücrelerin ışınal dizilmesi gibi özelliklere sahiptirler (Milovanovic, 1951). Yalnız, ışınal dizilmiş hücreler, *Lapeirousella*'daki gibi ışınal yönde uzamamışlardır.

Sonuç olarak, yukarıda belirtilen iki özellik (çok köşeli hücreler ve pliyemsi yapıların varlığı), bizi bu yeni türleri en uygun cins olarak *Lapeirousella*'ya katmaya yöneltti.

Yayma verildiği tarih, 23 Haziran 1981

DEĞİNİLEN BELGELER

- Chubb, L.J., 1956, *Thyrastylon*, a new rudist genus from the Upper Cretaceous of Guatemala, the Antilles and Persia, with a discussion of the functions of Rudist oscules and pillars: *Paleontographica Americana*, New York, IV, 27, 31-48.
- Douville, H., 1904, Etudes géologiques, partie IV-paléontologie (in J. de Morgan, Mission scientifique en Perse, 3) Paris, 248.
- Karacabey-Öztemür, N., 1974, Türkiye'nin yeni bir *Coheraia* Kling. türü *vejoufia* Boehm alttürü hakkında : Maden Tetkik ve Arama Enst., 82, 78-85.

- Karacabey-öztemür, N., 1980, Türkiye'de bulunan iki yeni Radiolitidae cinsi (*Balabanin* n. gen., *Kurtinia* n. gen.) : Türkiye Jeol. Kur. Bült., 23, 79-86.
- Lupu, D., 1969, La faune rudiste senonienne de Remeti: Studii si cercetari, seria geologie, 1, 14, 205-222.
- Milovanovic, B., 1937, Sur les excroissances tubulaires à la Surface de la coquille du genre *Pseudopolyconites* Mil.: Ann. Geol. de la peninsule Balkanique, Belgrade, 14, 97-130.
- , 1951, L'evolution generale et classification des Lapeirouseiinae: Geoloski Vesnik, Belgrade, IX, 205-253.
- Moore, R.C., 1969, Treatise on invertebrate Paleontology, N., 2, 6, 803-817.
- Polsak, A., 1967, Macrofaune cretacee de l'Istrie meridionale (Yugoslavie): Palaeontologia Jugoslavica, Zagreb, 8.
- Selçuk, H., 1980, Geologie de la partie meridionale du Hatay (Turquie), These 1979, Université de Geneve (yayınlanmamış).
- Sladic-Trifunovic, M., 1972, Senonian limestones with Orbiloides and rudists from Kozluk: Ann. Geol. de la peninsule Balkanique, Belgrade, 37, 147-150.

LEVHALAR

LEVHA - I

Hatayla spinosus n.gen. n.sp.

Şek. 1 - Üst ve alt kavkı, sifonal bölgenin dış görünümü, X 1, genoholotip.

Şek. 2 - Önden görünüş, X 1, genoholotip.

Şek. 3 - Arkadan görünüş, x 1, genoholotip.

Şek. 4 - Alt kavkının üstten görünümü, X 1, genoholotip.

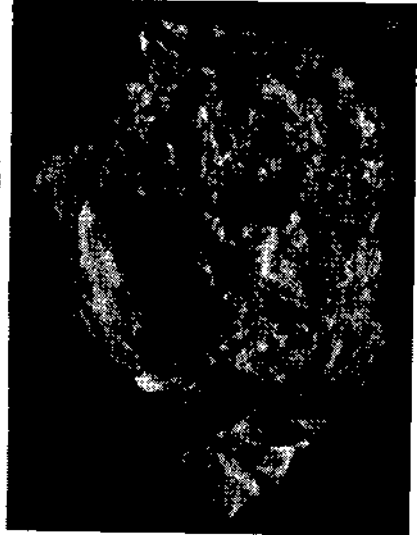
1

2

3

4

LEVHA - II

Hatayla spinosus n.gen. n.sp.

Şek. 1 - Alt kavkının enine kesiti, x 1, genoholotip.

Lapeirousella anatolica n.sp.

Şek. 2 - Sifonal bölgenin dıştan görünümü, x 1, holotip.

Şek. 3 - Alt kavkının enine kesiti, x 1, holotip.

Şek. 4 - Alt kavkı sifonal bölgesinin enine kesiti, x 3, holotip.

Lapeirousella yalazensis n.sp.

Şek. 5 - Alt kavkı sifonal bölgesinin enine kesiti, x 2, holotip.

Şek. 6 - Sifonal bölgenin dış görünümü, X 1, holotip.

Şek. 7 - Alt kavkının enine kesiti, x 1, holotip.

E,S - Ön, arka sifonal bantlar.

Epp, Spp - Ön, arka pliyemsi yapılar.

L - Ligament çıkıntısı,

pc - Kanalımsı yapılar.

D - Gövde boşluğu.

11 - Lamelli tabaka.

